

HAKUOHJE

VALTIONAVUSTUS RUOKAKETJUN TOIMINNAN EDISTÄMISEEN PERUNA-ALALLA

(VALTION TULO- JA MENOARVION MOMENTTI 30.20.47 -
KANSALLINEN RUOKAKETJUN KEHITTÄMINEN)

Sisältö

1	Johdanto.....	3
2	Avustuksen myöntämisen painotukset.....	4
3	Hanketyypit.....	4
3.1	Tietämyksen siirto-, tiedotus- ja koulutushankkeet	4
3.2	Menekinedistämishankkeet.....	5
3.3	Menekinedistämisen ja tiedottamisen ero	5
3.4	Kehittämishankkeet.....	6
3.5	Hankkeen laajuus ja valtakunnallisuus.....	6
3.6	Muita huomioita.....	6
4	Hankkeen rahoitus ja kustannukset	6
4.1	Hankkeen rahoitus.....	6
4.2	Hyväksyttävät kustannukset.....	6
4.3	Kustannusten kirjaamisessa huomioitavaa.....	8
5	Alkuperän, yritysten ja tuotemerkkien näkyminen	10
5.1	Alkuperän esille tuominen.....	10
5.2	Yritykset ja tuotemerkit.....	11
6	Avustusten hakeminen.....	11
6.1	Rekisteröityminen markkinatukiosaston asiakkaaksi.....	12
6.2	Hakemusasiakirjat	12
6.3	Avustuksen siirtäminen ja hakemuksen muuttaminen hakuaikana	12
7	Päätökset avustusten myöntämisestä ja avustusten maksamisesta.....	13
7.1	Avustuksen maksaminen	13
7.2	Rahoittajan näkyminen hankemateriaaleissa.....	14
8	Säädösperusta	15
9	Lisätietoja	15

HAKUOHJE 19.8.2015

MAVI #138759

Maaseutuvirasto

Markkinatukiosasto

Ruokamarkkinayksikkö

1 Johdanto

Tämä ohje kuvaa niitä periaatteita, joilla hankehakemus ratkaistaan ja rahoitus myönnetään. Tässä annetut ohjeet ja muut tiedot eivät ole tyhjentävä selvitys alan lainsäädännöstä, eikä niillä ole oikeudellista sitovuutta. Sen sijaan ruokaketjun toiminnan edistämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen määräykset sitovat hakijaa, kuten muutkin jäljempänä ohjeen kohdassa 8 luetellut säädökset.

Vuoden 2016 valtion tulo- ja menoarvioon on esitetty 400 000 euron erillisrahoitus peruna-alalle. Tämä hankehaku kohdistetaan laajoihin, valtakunnallisiin ruokaketjun toiminnan edistämishankkeisiin, joilla toteutetaan sekä tietämyksen siirtoa ja tiedotusta, menekinedistämistä että kehittämistyötä seuraavien asiakokonaisuuksien osalta:

A. Kehittäminen; perunan lisäarvon kasvattaminen ja keinojen etsiminen tuottaa perunaa vastuullisesti ja markkinatietoisesti

B. Menekinedistäminen/tiedottaminen/koulutus; tutkimustiedon levittäminen ja käytäntöön soveltaminen, viljelijöiden aktiivisempi osallistuminen alan kehittämiseen ja markkinainformaation ja osaamisen parantaminen.

Avustuksen enimmäismäärä on 80 % hyväksyttävistä kustannuksista. Omarahoitusosuuden on oltava vähintään 20 %. Omarahoitusosuuden muodostuminen tulee esittää jo hankesuunnitelmassa. Omarahoitusosuus voi olla rahaa tai omaa työtä.

Avustusta voivat hakea järjestöt, yhdistykset, yritykset ja muut yhteisöt jotka toteuttavat muita kohderyhmiä, kuten kuluttajia tai viljelijöitä hyödyttäviä hankkeita. Valtionavustusta ei voida myöntää valtion viranomaiselle. Avustus on tarkoitettu maatalouden alkutuotannon, maataloustuotteiden jalostuksen tai maataloustuotteiden kaupan pitämisen alalla toimivien mikroyritysten ja pienten ja keskisuurten yritysten toiminnan edistämiseen ja maatalousalan kehitystyöhön. On huomioitava, että avustusta ei voida myöntää hankkeeseen joka hyödyttää vain yksittäisiä yrityksiä vaan hankkeen tulee hyödyntää koko kyseessä olevaa sektoria.

Avustuksella rahoitetuissa materiaaleissa yksittäistä yritystä, tuotemerkkiä tai alkuperää ei voi tuoda esille.

Hanke voi olla monivuotinen, siten että se päättyy viimeistään 31.12.2017. Hankkeen on tällöin oltava aidosti monivuotinen, eli sen tulee edetä johdonmukaisesti vuodesta toiseen.

Avustus maksetaan pääsääntöisesti vuosittain kolmessa erässä. Ensimmäinen erä 40 % pyritään maksamaan tammikuussa 2016 maksatushakemusta vastaan, mikäli valtion tulo- ja menoarvio on hyväksytty siihen mennessä.

Huomioitavaa: Tämä hankehaku ei koske tutkimushankkeita, koska maa- ja metsätalousministeriö rahoittaa niitä toiselta momentilta. Määrärahaa ei voida liioin käyttää opinnäytetyöhön.

Ruokaketjun toiminnan kehittämisavustus:

- laajoihin ja valtakunnallisiin hankkeisiin, jotka toteuttavat tietämyksen siirtoa ja tiedotusta, menekinedistämistä että kehittämistyötä
- enimmäismäärä 80 % hyväksyttävistä kustannuksista
- avustusta voivat hakea järjestöt, yhdistykset, yritykset ja muut yhteisöt
- maksatus pääsääntöisesti vuosittain kolmessa erässä:
 - 1. erä 40 % (maksatushakemusta vastaan), 2. erä 40 % (maksatushakemusta vastaan) ja 3. erä 20 % (loppu selvitystä vastaan)
- avustettava hanke voi olla monivuotinen, päättyen viimeistään 31.12.2017.

2 Avustuksen myöntämisen painotukset

Avustuksen myöntämisen painoalueet pohjaavat ruoka- ja ruokateollisuusperunastrategia 2020:een. Avustettavien hankkeiden painoalueet jakautuvat seuraaviin **painopisteisiin**:

- A. **Kehittäminen; perunan lisäarvon kasvattaminen ja keinojen etsiminen tuottaa perunaa vastuullisesti ja markkinatietoisesti**
- B. **Menekinedistäminen/tiedottaminen/koulutus; tutkimustiedon levittäminen ja käytäntöön soveltaminen, viljelijöiden aktiivisempi osallistuminen alan kehittämiseen ja markkinainformaation ja -osaamisen parantaminen.**

3 Hanketyypit

Hankkeessa voidaan toteuttaa vain yhden, kahden tai kaikkien kolmen hanketyypin mukaisia toimenpiteitä. Talousarviolomakkeella tulee eritellä kullekin hanketyypille osoitetut kustannukset.

3.1 Tietämyksen siirto-, tiedotus -ja koulutushankkeet

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevaa tukea voivat saada ammatillista koulutusta ja taitojen hankkimista (mukaan lukien koulutuskurssit, työpajat ja valmennus) koskevat toimet, esittelytoimet ja tiedotustoiminta.

Tietämyksen siirtoa ja tiedotusta koskevia palveluja tarjoavilla yksiköillä on oltava asianmukaiset valmiudet eli pätevä henkilöstö, ja henkilöstölle on tarjottava säännöllisesti koulutusta kyseisten tehtävien hoitamiseen.

Tietämyksen siirto-, tiedotus- ja koulutushankkeissa hyväksyttäviä toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- Esittelytoiminta
- Tiedotustoimet
- Ammatillinen koulutus ja taitojen hankkiminen (koulutuskurssit, työpaja ja valmennus)
- Tilanhoitoa koskeva vaihto
- Tilavierailut

Esimerkkinä hyväksyttävistä kustannuksista ovat ammattimessuille tai kuluttajamessuille osallistuminen tai internetpohjaisen tietokannan ylläpitämisen.

Tilaisuuksien järjestämisestä ja niihin osallistumisesta huomioidaan vain osallistumismaksut, matkakustannukset, julkaisujen kustannukset, näyttelytilojen vuokra sekä pystytys- ja purkamiskustannukset, ja kilpailujen palkinnot, joiden arvo on enintään 1000 euroa palkintoa ja voittajaa kohti.

Tiedotushankkeissa on huomioitava, että kaikilla kyseisen alueen tukikelpoisilla yrityksillä on oltava mahdollisuus saada tätä tukea objektiivisesti määriteltyjen edellytysten perusteella.

3.2 Menekinedistämishankkeet

Menekinedistämisen tarkoituksena on tiedottaa suurelle yleisölle maataloustuotteiden ominaispiirteistä esimerkiksi järjestämällä kilpailuja, osallistumalla messuihin ja tiedotus- ja suhdetoimintaan, jakamalla tieteellistä tietoa, julkaisemalla asiatietoja. Menekinedistämiskampanjoilla voidaan kannustaa talouden toimijoita tai kuluttajia ostamaan kyseistä tuotetta. Avustuskelpoisia ovat kaikki julkaisut, joka jaetaan suoraan kuluttajalle tässä tarkoituksessa mukaan luettuna kuluttajalle suunnatussa myyntipaikassa.

Menekinedistämiskampanjoita voidaan toteuttaa esimerkiksi televisiossa ja radiossa. Kampanjat voivat sisältää julisteita ja lehtimainontaa. Menekinedistämistoimet koostuvat kuvista ja teksteistä, jotka liittyvät kulloinkin kyseessä oleviin maataloustuotteisiin ja niiden yleisiin ominaisuuksiin. Menekinedistämisineistossa **ei saa viitata tuotteiden alkuperään tai tiettyyn yritykseen/tuottajaan tai tietyn yrityksen tuotteisiin.**

Menekinedistämishankkeissa hyväksyttäviä toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- Kilpailujen, messujen ja näyttelyiden järjestäminen ja niihin osallistuminen (mutta ei messujen palkkakulut)
- Julkaisut, joiden tarkoituksena on lisätä suuren yleisön tietoisuutta maataloustuotteista.
- Radio- ja tv-mainonta

3.3 Menekinedistämisen ja tiedottamisen ero

Menekinedistämisen ja tiedotuksen ero on se, että tiedotus on luonteeltaan neutraalia, esimerkiksi kuluttajalle suunnattava terveystiedotus, toisin sanoen tieteellisen tiedon jakaminen luettavassa muodossa tai sen selittäminen, miten maataloutta harjoitetaan. Menekinedistämällä pyritään tuomaan esiin tietoa, joka siten lisää tietyn maataloustuotteen kysyntää eli menekkiä.

Tiedottaa voi maatalouden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan maataloustuotteiden ravintoarvoista tai suositeltavista käyttötavoista, tuotteita koskevista tieteellisistä tiedoista tai yleistiedoista sekä laatujärjestelmistä.

3.4 Kehittämishankkeet

Avustettavan kehittämishankkeen on oltava kyseisen maatalousalan tai maatalouden osa-alan kaikkien yritysten edun mukainen ja tulosten on oltava kaikille osapuolille vapaasti saatavilla.

3.5 Hankkeen laajuus ja valtakunnallisuus

Avustettavan hankkeen on oltava vaikutuksiltaan laaja ja valtakunnallinen. Avustettavassa hankkeessa voidaan toteuttaa sekä tietämyksen siirtoa ja tiedotusta, menekinedistämistä että kehittämistyötä. Hankkeen toimenpiteet tulee toteuttaa valtakunnallisesti tai hankkeen tuloksien hyödyntäminen tulee olla selkeästi valtakunnallista.

Hankkeesta saatavan hyödyn tulee lähtökohtaisesti kohdistua kaikkiin siitä kiinnostuneisiin tahoihin objektiivisin kriteerein, joten jäsenyys avustuksensaajana toimivassa yhteisössä ei saa olla edellytyksenä hankkeeseen liittyvien palvelujen saamiselle. Sen lisäksi hankkeen toteuttajalle maksettujen mahdollisten hallinnollisten maksujen on rajoitettava hanketoimien tarjoamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

3.6 Muita huomioita

Avustettavassa toiminnassa tulee noudattaa, mitä elintarvikelain (23/2006) 9 §:ssä ja elintarvikkeiden pakkausmerkinnöistä annetun kauppaja teollisuusministeriön asetuksen (1084/2004) 4 §:ssä säädetään.

4 Hankkeen rahoitus ja kustannukset

4.1 Hankkeen rahoitus

Avustuksen enimmäismäärä on 80 % hyväksyttävistä kustannuksista. Omarahoitusosuuden on oltava vähintään 20 %.

Omarahoitus voi olla:

1. rahaa eli suoritus hakijan tilille ja joka siten näkyy hankkeen kirjanpidossa tuottona tai
2. työtä. Tällöin on pidettävä tuntikirjanpitoa, jossa tulee huomioida, että tuntitaksa ja työn vaativuus vastaavat toisiaan. Lisäksi tuntikirjanpito on allekirjoitettava.

Omarahoitusosuuden muodostuminen tulee esittää jo hakemuslomakkeella. Jos ulkopuolelta saatava omarahoituksen osuus on vielä avoinna, tulee se mainita lomakkeella A-kirjaimella ja vastaavasti M-kirjaimella jos ulkopuolinen rahoitus on jo myönnetty.

Omarahoituksen tulee olla aitoa omaa rahaa. Laskennallisesti omarahoitukseksi ei siis voida katsoa esimerkiksi vuokra- tai materiaalikuluja.

Hankkeen materiaalien ja julkaisujen tulee olla kaikkien saatavilla maksutta tai enintään omakustannushintaan. Hanke ei esimerkiksi voi myydä tuotostaan ja tarjota voittoa omarahoitukseksi.

4.2 Hyväksyttävät kustannukset

Välittöminä kustannuksina hyväksytään:

- 1) hankkeen toteuttamisen kannalta pakolliset henkilöstökustannukset lakisääteisine sivukuluineen (lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavat kustannukset) sekä toteutettavien toimien suunnitteluun, toteuttamiseen ja hallinointiin liittyvät kustannukset;
- 2) hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömät matka- ja oleskelukulut valtion matkustussäännön mukaisesti;
- 3) ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset;
- 4) vuokratkustannukset;
- 5) hankkeen toteuttamiseksi tarvittavista materiaaleista, välineistä ja toimitiloista aiheutuvat kulut mukaan lukien hankkeen toteuttamisajankohdan mukaiset poistot; materiaalit ja välineet on vuokrattava, jollei niiden hankkiminen ole vuokraamista edullisempaa;
- 6) sellaiset kirjanpito-, seuranta- ja raportointikustannukset, jotka johtuvat myönnetystä tuesta;
- 7) julkaisu- ja jakelukustannukset;

Esimerkki: toimitilan vuokra on siltä osin välitön kustannus kuin se kohdistuu hankkeen palkkaamaan henkilöön

Henkilöstökustannukset

Avustuskelpoisiksi kuluiksi lasketaan henkilöstökustannukset lakisääteisine sivukuluineen (lomaraha, lomapalkka ja lomakorvaus silloin kun loma on kertynyt hankkeen ajalta), sekä toteutettavien toimien suunnitteluun, toteuttamiseen ja hallinointiin liittyvät kustannukset. Jokaisen hankkeelle työskentelevän palkka tulee erotella hakemukseen liitettävällä talousarviolomakkeella toimenpiteittäin.

Palkkiot

Palkkiolla tarkoitetaan kertaluonteisesta työsuorituksesta maksettua korvausta ja siihen on sisällytettävä lakisääteiset sivukulut. Jokainen palkkio tulee erotella hakemukseen liitettävällä talousarviolomakkeella toimenpiteittäin. Jos hankkeen toimenpiteelle kohdennettavia palkkiota on useita, ne tulee erotella talousarviolomakkeessa.

Ostopalvelut

Ostopalvelut tarkoittavat ulkopuolisilta asiantuntijoilta ostettuja palveluja.

Matkakulut

Kotimaan matkakuluihin voi sisällyttää matka – ja majoituskulut sekä päivärahat. Matkustamisen kustannukset hyväksytään valtion matkustussäännön mukaisesti. Pääsääntöisesti matka tehdään halvinta kuluneuvoa käyttäen.

Ulkomaan matkakulut ovat avustuskelpoisia jos niille on esitetty hankesuunnitelmassa riittävät perusteet. Ulkomaan matkakuluihin voi sisällyttää matka- ja majoituskulut sekä päivärahat.

Muut kustannukset

Muut kustannukset saattavat sisältää posti- ja puhelinkuluja, tarvikekuluja tai esimerkiksi kahvituskuluja. Muihin kustannuksiin saattaa kuulua myös tiedotus- ja julkaisukustannuksia. Tiedotus- ja julkaisukustannukset voivat olla myös ostopalvelua. On huomioitava, että muihin kustannuksiin ei voi sisällyttää sellaisia kuluja, jotka kuuluvat jo johonkin toiseen kululuokkaan ja, että muihin kustannuksiin sisältyvät vain ne kustannukset jotka tosiasiallisesti aiheutuvat hankkeen toteuttamisesta.

Hankkeen yleiskustannukset

Yleiskustannuksiin hyväksytään avustuksensaajan kirjanpidon mukaiset todettavissa olevat, hankkeen toteuttamiseen liittyvät hallintokulut, johtamiskulut, tietotekniikan käyttö, sihteeripalvelut, viestintä, vesi- ja lämmitys- ja sähkökustannukset sekä ylläpitokustannukset.

Yleiskustannuksiin ei voi lukea edellä mainittuja välittömiä kustannuksia, eikä niitä voi kattaa muun avustuksen perusteella. Hakemukseen on liitettävä selvitys yleiskustannusten muodostumisen perusteista ja siitä, miten yleiskustannukset kohdistuvat hankkeeseen.

4.3 Kustannusten kirjaamisessa huomioitavaa

Kustannusten korvattavuudessa on huomioitava:

- Tarpeellisuus
- Kohtuullisuus
- Aiheuttamisperiaate
- Tarkoituksenmukaisuusperiaate
- Moninkertaisuuden kielto
- Todistamisvelvoite

Ei hyväksyttäviä kustannuksia:

- Vapaaehtoiset henkilöstösivukulut
- ALV jos hakija voi vähentää sen verotuksessa
- Henkilöstökoulutus, joka liittyy hakijan normaaliin toimintaan
- Henkilöstön uuteen työhön valmentautumiseen liittyvät koulutukset
- Ennen avustuspäätöstä syntyneet kustannukset

Avustuksesta voidaan kattaa avustuskelpoisten toimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset. Kohtuullisuutta arvioitaessa pidetään arviointiperusteena toimialan keskimääräistä kustannustasoa. Avustuksensaajan on pyydettävä tarkoituksenmukaisella tavalla tarjouksia siten, että kustannusten hyväksyttävä taso paikkakunnalla tai alueella voidaan luotettavasti todeta.

Kustannukset jaotellaan välittömiin ja yleiskustannuksiin. Kustannusten korvattavuudessa lähtökohtana on, että sekä välittömien että yleiskustannusten on liityttävä suoraan hankkeeseen (aiheuttamisperiaate).

Kustannusten on myös oltava hankkeen toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukaisia (tarkoituksenmukaisuusperiaate). Hakijan välittömiin kustannuksiin esittämiä kustannuksia ei voi esittää korvattavaksi myös yleiskustannuksina (moninkertaisuuden kielto).

Kustannukset on lisäksi voitava todeta kirjanpidosta (todistamisvelvoite). Hakijan on selvitettävä kustannusten kohdentamisessa käytetyn osuuden laskentaperusteet, esimerkiksi tehollisen työajan seurantaan perustuvalla tuntikirjanpidolla.

Hankintalain 348/2007 noudattaminen hankinnoissa joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on enemmän kuin 30 000 euroa.

Hankinnoissa, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on enemmän kuin 30 000 euroa, on pyydettävä hankintaa varten tarjouksia siten kuin julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007, muutettu 321/2010) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa (614/2007) säädetään. Ennakoidun arvon laskemistavasta säädetään kyseisen lain 3. luvussa. Hankintaa ei saa jakaa eriin, osittaa tai laskea poikkeuksellisin menetelmin kyseisen lain säännösten soveltamisen välttämiseksi.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole vapaaehtoiset henkilöstösivukustannukset, joita ovat esimerkiksi lisäeläkevakuutusmaksut, henkilökohtaiset jäsenmaksut, lounassetelit ja muut ruokailuetuudet, henkilökuntatilaisuuksista aiheutuvat kustannukset

Myöskään henkilöstön uuteen työhön valmentautumiseen liittyvät koulutuskustannukset, kuten kielikoulutus eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia, eikä henkilöstökoulutus, joka liittyy hakijan normaalin toimintaan.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät myöskään ole edustusmenot eivätkä edunvalvonnasta aiheutuvat kustannukset. Myöskään rahoituskuluja ja kustannuksia, jotka aiheutuvat avustuksensaajan tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvasta toiminnasta ei hyväksytä.

Arvonlisävero tulee sisällyttää hankkeen talousarvioon silloin kun hakija ei ole arvonlisäverovelvollinen

Toimeen liittyvä arvonlisävero on avustuskelpoista, jos avustuksensaaja ei voi vähentää sitä toiminnassaan. Tällöin arvonlisävero tulee sisällyttää hankehakemuksessa esitettyihin kuluihin. Tältä osin avustuksensaajan on esitettävä verottajalta saatu todistus tai toimitettava muu luotettava selvitys siitä, ettei kyseiseen toimintaan liittyviä kustannuksia voida vähentää avustuksen saajan toiminnassa.

Palkkaus- ja palkkiokustannuksista ei hyväksytä määrää, joka ylittää alalla maksettavien palkkojen ja palkkioiden tason.

Ennen avustuspäätöstä syntyneisiin kustannuksiin ei myönnetä avustusta.

5 Alkuperän, yritysten ja tuotemerkkien näkyminen

Sallittua:

- ”paikallista”
- ”lähellä”
- ”lähiruokaa”
(kunhan se ei viittaa yksinomaan kotimaiseen tai suomalaiseen)

Ei sallittua:

- ”suomalaista”
- ”kotimaista”
- Suomen lippu
- Erilaiset maantieteelliset termit eivät ole sallittuja.

5.1 Alkuperän esille tuominen

Komissio on linjannut sallittuja käytäntöjä menekinedistämässä, jota säännellään EU:n maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevissa ryhmäpoikkeusasetuksessa. Nämä linjaukset pätevät myös tiedotukseen, koska myös niitä säätelevä maatalouden ryhmäpoikkeusasetus **kieltää alkuperän esille** tuominen.

Valtionavusteisessa menekinedistämässä tai yleisessä tiedotuksessa ei saa tuoda esiin tuotannon tai tuotteiden kansallista tai alueellista alkuperää. Alkuperään viittaaviksi viesteiksi katsotaan mm. seuraavat termit: kotimainen, suomalainen sekä erilaiset maantieteelliset termit (esim. ”Savosta” tai ”Pirkanmaalta”). Menekinedistämisen ja tiedottamisen yhteydessä ei saa viitata myöskään tietyn yrityksen tuotteisiin. Menekinedistämiskampanjassa tai tiedotteessa ei siis voi käyttää Suomen lipun värejä tai muita nimenomaan Suomelle tyypillisiä elementtejä. Taus-tamaisemakin voi olla kielletty, jos se ainutlaatuisuudessaan voidaan yhdistää vain Suomeen. Esimerkiksi Väinämöinen voidaan yhdistää vain Suomeen, mutta Lappi myös muihin maihin.

Menekinedistämässä ja tiedotuksessa sitä hallinnoivan yhdistyksen nimen tulee olla neutraalissa muodossa. Jos yhdistyksen nimessä on esim. ilmaisu ”kotimainen” tai ”Suomen”, yhdistys voi käyttää tässä yhteydessä nimes-tään neutraalia muotoa tai lyhennettä. Vaikka nimi olisi neutraali tai siitä käytettäisiin lyhennettä, sen täytyy näky-vyydeltään olla mainokseen tai tiedotteen viestiin nähtynä toissijainen. Se voi kattaa mainoksesta tai tiedotteesta enintään noin 5 %.

Viestejä ei saa muotoilla siten, että ne tosiasiaassa, alkuperäisestä tarkoituksestaan riippumatta, vähentävät muiden EU-jäsenvaltioiden tuotteiden kysyntää taikka saavat ne vaikuttamaan huonommilla vaihtoehdoilla.

Jos yrityksiä, tuotemerkkejä tai alkuperää ei mainita, avustusta voidaan myöntää tieteellisten tietojen saattamiseksi kansantajuisen muotoon. Avustettavaa toimintaa voi olla esimerkiksi tiedotteen teko kuluttajille jaettavaksi.

Avustusta voi saada myös tiedottamiseen muista maista peräisin oleville tuotteille avoinna olevista laatujärjestel-mistä, geneerisistä tuotteista (esim. maito, kaura, porkkana, poronliha, mustaherukka) ja niiden ravintohyödyistä sekä niiden suositeltavista käyttötavoista. Tällöinkään yksittäisiä yrityksiä, tuotemerkkejä tai alkuperää ei saa mai-nita.

5.2 Yritykset ja tuotemerkit

Tuote- ja yrityskohtainen mainonta hankkeissa kiellettyä.

Puolueettomat luettelot tuottajista sallittuja

Valtionavusteinen menekinedistäminen/tiedote ei voi olla välittömässä näkö- tai kuuloyhteydessä tuotekohtaiseen menekinedistämiseen. Menekinedistämistä/tiedotetta ei siis voi laittaa lehdessä vierekkäiselle tai peräkkäiselle sivulle tuotekohtaisen menekinedistämisen/tiedotteen kanssa. Myyntipaikassa menekinedistämistä ei voi jakaa yhtäaikaan tuotekohtaisen menekinedistämisen kanssa. Televisiossa tai radiossa peräkkäin olevat tuotekohtaiset ja menekinedistämiset sallitaan. Tässä tuotekohtaisella menekinedistämishänkeillä tarkoitetaan menekinedistämistä, josta käy ilmi yritys tai alkuperä tai muu vastaava kielletty seikka.

Valtionavusteisilla internet-sivuilla tai muussa valtionavusteisessa tiedotuksessa ei saa tuoda esille alkuperää, yrityksiä tai tuotemerkkiä. Sivulla ei myöskään sallita mainosbannereita. Sivulla voi kuitenkin olla esimerkiksi linkki yhdistyksen sivuille tai maakunnittain tehtyyn neutraaliin tuottajaluetteloon, jossa puolestaan on linkit tuottajien yhteystietoihin. Kampanjasivulla ei voi olla suoraa linkkiä yrittäjään, tuotteeseen eikä alkuperään vaan mahdollinen yhteys pitää olla välilinkin kautta. Erillisiä salasanojen takana olevia sivustoja ei tarvita.

Avustusta voi saada julkaisuihin, kuten luetteloihin, hinnastoihin tai verkkosivustoihin, joissa esitellään jonkin tietyn alueen tai tuotteen tuottajia koskevia tietoja, jos tiedot ja niiden esitystapa ovat puolueettomia ja kaikilla asianomaisilla tuottajilla on tasavertaiset mahdollisuudet olla edustettuina julkaisussa.

Viittaukset yksittäisiin yrityksiin, tuotemerkkeihin tai tuotteen alkuperään ovat mahdollisia kilpailujen, messujen ja näyttelyiden yhteydessä sillä rajoituksella, että näiden yhteydessä jaettavassa materiaalissa ei viitata yksittäisiin yrityksiin, tuotemerkkeihin tai tuotteen alkuperään, kun on kyse avustuksella rahoitettavasta materiaalista.

6 Avustuksen hakeminen

Avustusta haetaan Maaseutuviraston hakemuslomakkeella (Inro 561895).

Niiden avustuksen hakijoiden jotka eivät ole aiemmin hakeneet ruokaketjun kehittämisen avustusta tulee rekisteröityä Maaseutuviraston markkinatukiosaston asiakkaaksi (Inro 561000).

Kaikki hakemusasiakirjat voi lähettää joko sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@mavi.fi tai postitse osoitteeseen Maaseutuvirasto, Kirjaamo, PL 405, 60101 Seinäjoki. Hakemuslomakkeen allekirjoituskohtaan käy skannattu allekirjoitus. Kaikki hakemusasiakirjat voi lähettää sähköisesti.

Hakemusasiakirjat on toimitettava 30.9.2015 klo 16.15 mennessä

6.1 Rekisteröityminen markkinatukiosaston asiakkaaksi

Uusien asiakkaiden tulee rekisteröityä markkinatukiosaston rekisteröintilomakkeella (Inro 561000). Lomakkeen kohdasta ”Rekisteröinti halutaan seuraaviin toimintoihin” tulee rastittaa oikeassa alakulmassa oleva kohta ”ruokaketjun toiminnan edistäminen”. Myös lomakkeen muut kohdat tulee täyttää huolellisesti.

Rekisteröintilomake voidaan toimittaa avustushakemuksen yhteydessä.

6.2 Hakemusasiakirjat

Hakemusasiakirjat koostuvat Maaseutuviraston hakemuslomakkeesta (Inro 561895) ja hakemuslomakkeen liitteistä kuten hankesuunnitelmasta.

Hakemuslomakkeen (Inro 561895) liitteenä on esitettävä seuraavat asiakirjat:

- 1) hankesuunnitelma
- 2) hankkeen talousarviolomake
- 3) hakijan toimintasuunnitelma ja vahvistettu talousarvio sille vuodelle, jolle avustusta haetaan

Mikäli kyseessä on monivuotinen hanke, on hankkeesta esitettävä kunkin hankevuoden osalta eritelty talousarvio. Hakijan tulee talousarvion laadintaan käyttää Maaseutuviraston talousarviolomaketta.

Pyydettyä hakijan on esitettävä viimeksi päättyneitä tilikautta koskeva toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus.

Hankesuunnitelman tulee sisältää

- 1) hankkeen tavoitteet, niiden toteutumisen seurantatapa ja käytettävät mittarit;
- 2) hankkeen toteuttamistapa toimenpidekokonaisuuksittain, toteuttajatahot ja niiden välinen työnjako;
- 3) hankeyhteistyö;
- 4) hankkeen kohderyhmät ja aikataulu;
- 5) hankeviestintä sekä hankkeen tulosten julkaisu- ja hyödyntämissuunnitelma;
- 6) hankkeen tulosten hyödynnettävyys hankkeen päättyttyä;
- 7) arvio henkilötyövuosista.

6.3 Avustuksen siirtäminen ja hakemuksen muuttaminen hakuaikana

Jos hakija esittää avustuksen siirtämistä toiselle toimijalle, hakemukseen tulee liittää myös siirronsaajan hankesuunnitelma. Sen varmistamiseksi, että valtionavustuksen saaja vastaa asianmukaisesti valtionavustuksen päätöksen mukaisesta käyttämisestä ja valtionavustuksen lopullinen käyttäjä on tietoinen rahoituksen luonteesta valtionavustuksena, tulee valtionavustuksen saajan tehdä ennen valtionavustuksen siirtämistä yksityisoikeudellinen sopimus valtionavustuksen lopullisen käyttäjän kanssa.

Hakuaikana hakemusta voi muuttaa vapaasti tai sen voi perua kokonaan. Hakija voi täydentää hakemusta omaehtoisesti tai täydentää hakemuksessa tarvittavia tietoja Maaseutuviraston pyynnöstä myös hakuajan jälkeen. Hankkeen sisältöä ei voi kuitenkaan oleellisesti muuttaa hakuajan jälkeen eikä haetun avustuksen määrää suurentaa.

Monivuotisten hankkeiden rahoitus myönnetään kerralla koko sille toteutusajalle, joka on mainittu hankkeen rahoituspäätöksessä. Erillistä hakemusta seuraavalle vuodelle ei siis tarvita.

Avustuksen hakeminen:

- uusien hakijoiden on rekisteröidyttävä Maaseutuviraston asiakkaaksi (Inro 561000)
- avustusta haetaan Maaseutuviraston hakemuslomakkeella (Inro 561895)
- hakemusasiakirjat voi toimittaa Maaseutuvirastoon sähköisesti kirjaamo@mavi.fi tai postitse Maaseutuvirasto, Kirjaamo, PL 405, 60101 Seinäjoki
- hakuaika päättyy 30.9.2015 klo 16.15

7 Päätökset avustusten myöntämisestä ja avustusten maksamisesta

Hakemukset käsitellään vuoden 2015 loppuun mennessä, siten että avustuksen ensimmäisen erä voidaan maksaa hyväksytyille hakemuksille tammikuussa 2016 edellyttäen, että valtion tulo- ja menoarvio on hyväksytty siihen mennessä.

7.1 Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan vuosittain kolmessa erässä. Ensimmäinen 40 % erä maksetaan kunkin hankevuoden alussa maksatushakemusta vastaan, kuten myös toinen 40 % erä. Kunkin hankevuoden viimeinen 20 % erä maksetaan sen jälkeen, kun Maaseutuvirasto on hyväksynyt hakijan avustuksen käytöstä esitettämän selvityksen.

Mikäli kyseessä on monivuotinen hanke, voidaan seuraavan hankevuoden ensimmäinen maksatuserä (40 %) maksaa ennen kuin edellisen hankevuoden viimeistä maksatuserää (20 %) varten vaadittava selvitys on toimitettu Maaseutuvirastoon.

Monivuotisessa hankkeessa kulloistakin hankevuotta koskeva selvitys on toimitettava Maaseutuvirastoon kolmen kuukauden kuluessa kunkin kalenterivuoden päätyttyä. Yksivuotisessa hankkeessa selvitys on toimitettava kyseisen hankevuoden päätyttyä kolmen kuukauden kuluessa Maaseutuvirastoon.

Selvityksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) selvitys hankkeen toteuttamistavasta ja sen tavoitteiden toteutumisesta hakemuksessa ilmoitettujen mittarien mukaisesti;
- 2) selvitys avustuksen käytöstä hakemuksen mukaisen talousarvion erittelyn mukaisesti;
- 3) näytekappaleet kaikesta avustuksella rahoitetusta aineistosta;
- 4) selvitys hankintojen tarjouskilpailu- ja valintamenettelyistä;
- 5) tilintarkastajan lausunto siitä, onko avustus käytetty avustuspäätöksen mukaisesti ja siitä, ovatko avustuksen myöntäjälle annetut tiedot varojen käytöstä yhtäpitävät avustuksensaajan kirjanpidon kanssa;

Lisäksi avustuksensaajan on toimitettava hankkeen toimintakertomus ja tilinpäätös Maaseutuvirastolle heti niiden valmistuttua, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluessa.

Mikäli avustusta siirretään, tulee Maaseutuvirastolle toimittaa selvitys avustuksen siirrosta ja tätä koskevan sopimuksen jäljennös.

Avustuksen maksaminen:

- vuosittain kolmessa erässä hankkeelle esitetyn vuotuisen talousarvion mukaisesti:
1. hankevuoden ensimmäinen erä **40 %**, 1. hankevuoden toinen erä **40 %** ja 1. hankevuoden kolmas ja viimeinen erä **20 %**. 2. hankevuoden ensimmäinen erä **40 %**, 2. hankevuoden toinen erä **40 %**, 2. hankevuoden kolmas ja viimeinen erä **20 %**. 3. hankevuoden ensimmäinen erä **40 %**, jne.
- jokaisen hankevuoden viimeinen erä **selvitystä** vastaan

Pyynnöstä avustuksen saajan tulee toimittaa vuosittain uutiskirjeeseen soveltuva tiivis, yleistajuinen teksti hankkeen etenemisestä ja tuloksista.

7.2 Rahoittajan näkyminen hankemateriaaleissa

Hankkeen tulokset ja kokemukset tulee julkaista. Hankkeesta tiedotettaessa ja hankkeessa tuotetuissa materiaaleissa on mainittava selkeästi maa- ja metsätalousministeriö rahoittajatahona. Ohjeet maa- ja metsätalousministeriön ruokaa ja luonnonvaroja -tunnuksen käyttöön löytyvät osoitteesta: <http://www.mmm.fi/fi/index/ministerio/kuvapankki/yhteisotunnus.html>. Hankkeen materiaalien ja julkaisujen pitää olla kaikkien saatavilla maksutta tai enintään omakustannushintaan.

8 Säädosperusta

Avustusta myönnettäessä noudatetaan seuraavia säädöksiä, suosituksia ja päätöksiä:

- [Valtionavustuslaki 688/2001](#)
- Valtioneuvoston asetus 680/2014 ruokaketjun toiminnan edistämisen avustamisesta
- [Komission asetus \(EU\) N:o 702/2014, annettu 23. päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti](#)
- [Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liite I](#)
- [Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa \(EU\) N:o 1151/2012](#)
- [Elintarvikkeita koskevista ravitsemus- ja terveystietämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus \(EY\) N:o 1924/2006](#)
- [Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus pakkausmerkinnöistä 1084/2004](#)
- [Laki julkisista hankinnoista 348/2007, muutettu 321/2010](#)
- Ruoka- ja ruokateollisuusperunastrategia 2020.
- [Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suositukset](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös terveyttä edistävän liikunnan ja ravinnon kehittämissuunnitelmista](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös kestävien valintojen edistämisestä julkisissa hankinnoissa](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös luomualan kehittämissuunnitelmaksi](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös lähiruokaohjelmaksi](#)
- [Valtioneuvoston selonteko elintarviketurvallisuudesta](#)
- [Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan strategia](#)
- [Valtioneuvoston ruokapolitiittinen selonteko](#)
- [Ruokaketjun toimenpideohjelma](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös kestävien ympäristö- ja energiaratkaisujen \(cleantech-ratkaisut\) edistämisestä julkisissa hankinnoissa](#)

9 Lisätietoja

Lisätietoja sekä lomakkeita Maaseutuviraston internet-sivuilta osoitteesta:

www.mavi.fi/ruokaketju

Lisätietoja:

ylitarkastaja Eveliina Viitanen

eveliina.viitanen@mavi.fi p. 029531 2365 ja 040-653 0660

www.mavi.fi

